

která byla v církvi podobojí zřejmě velmi živá. Nebylo však jednoty v odpovědi na ni. Z nejistoty v té věci, kterou Augusta [opět anonymně píšící] klade i zde za vinu kněžím, nevedou rozumové důkazy, ale samo slovo Boží přijaté vírou jako svědectví o Božím zjevení v Kristu. „Knížka“ volá po jednotě těch, kdo přicházejí k této víře. Augustu staví jistě do příznivého světla, že usiluje o sblížení s pokročilými utrakvisty na tak podstatném základě, jakým je hlavní článek víry v reformačním poselství.

Na straně podobojí však „Knížka“ nevzbudila zvláštního ohlasu. Byli by tu přece na prvním místě povolání kněží, aby pokročili k určitějšímu pochopení reformačního svědectví. Aprávě s jejich strany ruka k duchovní spolupráci podávaná přijata nebyla. V utrakvistickém kněžstvu žila stále, ba ještě rostla prudká nevůle proti Bratřím, a užívala kdejakých pomluv k zneškodnění jejich nepřijemné soutěže.

O TUTO nevělu se mohl bezpečně opřít Ferdinand ve svých *prvních krocích proti Jednotě*, které podnikal zatím na jednotlivých místech. V Brandýse nad Labem na panství Krajířově byl r. 1531 dán Bratřím k použití opuštěný chrám podobojí, podle Krajířova potomního vyjádření dokonce na žádost nebratrských měšťanů, kteří tu chtěli slychat bratrská kázání. Královské úřady znemožnily provedení plánu, jenž by byl prospěl pronikání Bratří mezi podobojí.

Touž dobou se utěšeně vzcháhal bratrský sbor v *Janovicích nad Úhlavou*, kde byl dotud pánem onen vyděračný pan Suda, jenž před dvaceti lety tak nebezpečně ohrozil život B. Lukáše. Na podiv přistoupil v následujících letech, když byl ze své loupeže vytrestán sousedními městy zbořením janovické tvrze, k Jednotě, v níž byli již vychováni jeho synové a dědicové Oldřich a Smil. Sboru sloužil B. Jan Pousteník s takovým úspěchem, že se Bratři vzcháhal i v okolních královských městech, kam B. Jan dojížděl: v Domažlicích, v Klatovech, ve Vodňanech. To popudilo tamní kněze podobojí k stížnostem u krále, jenž velmi rád zakročil a přikázal vypovědět Bratry z těchto měst [1535]. Žádali o pomoc pana Krajíře, jenž se jako nejmocnější bratrský pán

stával přirozeným zastáncem svých spolubratří. Přimlouval se však nadarmo, a naprázdno vyzněly i jeho nové připomínky, že víra nemá být nikomu vnucována, poněvadž Ježíš vybízí k následování v dobrovolnosti. Naopak byli do Prahy předvoláni mladí páni z Janovic, aby se zodpovídali z nepořádků stran víry na svém panství a aby postavili před soud B. Jana. Oba bratři se raději dali uvěznit na pražském hradě, než by tak učinili — jako by napravovali, čeho se jejich otec kdysi byl dopustil na B. Lukášovi. Na další podněcování se strany kněží byl bez náležitosti právního řízení uvězněn i B. Jan, poddaný pana Krajíře. Bratři Starší vydali tehdy, vidouce vážnost situace, pastýřský list sborům s výzvou ku pokání a k nápravě s posty a modlitbami k Bohu o vyproštění z úkladů nepřátel. A Krajíř i jiní bratřští páni pochopili události správně jako ohrožení svobody své vlastní víry a Jednoty v Čechách vůbec.

Odtud v nich vzešla myšlenka, aby podali králi — opět podle příkladu německých říšských stavů z r. 1530 — *společné vyznání* na osvědčení své pravé křesťanské víry. Bratři Starší se tou dobou zabývali touž myšlenkou. Protože nedávný „Počet a učení“ tomuto cíli dosti nevyhovoval, sepsali vyznání nové — podle pozdějšího svědectví prací B. Roha a B. Augusty, snad také za pomoci V. Mitmánka. Podatelé z řad „urozených předkládají zde hlavní články víry v té formě, že sdělují, čemu o nich učí jejich správcové.“

Ačkoli nás v této souvislosti Bratrské vyznání zajímá především jako vystoupení Bratří na veřejnost, nemůžeme než zastavit se i u jeho *obsahu*. Je tu patrný vliv Augustany. Nejde však o slovní závislost, a ani obsahově se Bratři na Augsburské vyznání ve všem nevázáli. Zejména zde chybí zatracování jiných učení. První dva články jsou zcela samostatné; mluví o víře Písmu svatému a o katechismu. Článek 3. jedná o Bohu trojjediném, 4. o hříšnosti člověka, 5. o pokání a o zpovědi, 6. o víře v Krista a o ospravedlnění skrze víru. Bratři tu nadále drží své učení o bytech Kristových, s Lutherem však prohlašují článek o víře ospravedlňující za nejhlavnější k spasení: „protož při něm naši učitelé největší pilnost a snažnost vedou, aby jej v lidská